

מילואים בישראל 2026

דוח מצב

אורי אוברמן, מיכאל דבאי, שרית סילברמן

מרכז טאוב לחקר המדיניות החברתית בישראל

ירושלים, תמוז תשפ"ו, יולי 2026

מילואים בישראל 2026

דוח מצב

אורי אוברמן, מיכאל דבאוי ושרית סילברמן

מרכז טאוב לחקר המדיניות החברתית בישראל

ירושלים, תמוז תשפ"ו, יולי 2026

מרכז טאוב לחקר המדיניות החברתית בישראל

מרכז טאוב נוסד ב-1982 ביוזמתם של הרברט מ' סינגר, הנרי טאוב וארגון הג'וינט האמריקאי. המרכז ממומן באמצעות קרן צמיתה שהוקמה על ידי קרן הנרי ומרלין טאוב, קרן הרברט ונל סינגר, ג'ין וג'ון קולמן, קרן משפחת קולקר-סקסון-הלוק, קרן משפחת מילטון א' ורוזלין ז' וולף וארגון הג'וינט האמריקאי. המרכז מקבל גם תמיכה שנתית נדיבה מתורמים פרטיים, מקרנות ומפדרציות יהודיות.

מרכז טאוב הוא מכון מחקר על-מפלגתי ובלתי תלוי העורך מחקרים איכותיים בנושאי חברה וכלכלה בישראל. הוא מציג בפני מקבלי ההחלטות המובילים בארץ ובפני כלל הציבור תמונה רחבה המשלבת בין הממדים החברתיים והכלכליים בהתוויית המדיניות הציבורית. הצוות המקצועי של המרכז וצוותי המדיניות הבין-תחומיים, הכוללים חוקרים וחוקרות בולטים בתחומם באקדמיה ומומחים ומומחיות מובילים בתחומי המדיניות, עורכים מחקרים ומציעים חלופות למדיניות בנושאים חברתיים-כלכליים מרכזיים שעל סדר היום במדינה. המרכז מציג ניתוחים אסטרטגיים לטווח ארוך והערכות של חלופות מדיניות בפני הציבור ובפני מקבלי ההחלטות על ידי כתבות בתקשורת, תוכנית פרסומים פעילה, כנסים ופעילויות אחרות בישראל ובחו"ל.

הפרסומים של מרכז טאוב הם על דעתם ועל אחריותם של מחבריהם בלבד. אין בהם כדי לחייב את המרכז, את חבר הנאמנים שלו, את עובדיו האחרים ואת התומכים בפעולותיו.

אנא צטטו מחקר זה כך:

אוברמן, א', דבאוי, מ', וסילברמן, ש' (2026). **מילואים בישראל 2026: דוח מצב**. מרכז טאוב לחקר המדיניות החברתית בישראל. <https://doi.10.5281/zenodo.20645746>

כתובת המרכז: רח' האר"י 15, ירושלים

טלפון: 02-567-1818

דוא"ל: info@taubcenter.org.il

אתר אינטרנט: www.taubcenter.org.il

עריכת לשון: איילת קמאי

מבוא

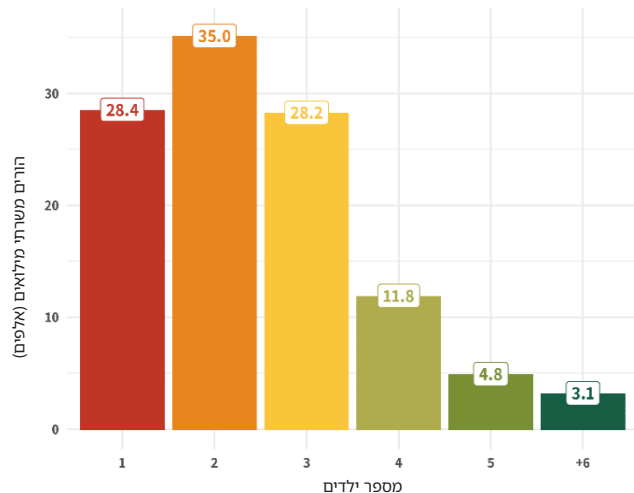
שירות המילואים הוא חלק אינטגרלי מהמרקם החברתי של ישראל מאז קום המדינה. מפרוץ מלחמת 7 באוקטובר גדל היקף שירות המילואים באופן חסר תקדים, הן במספר הימים והן באינטנסיביות של השירות. במציאות החדשה שנוצרה נראה כי שירות המילואים אינו צפוי לחזור למתכונתו לפני המלחמה, והדבר מעלה שאלות חשובות בדבר הקיימות ארוכת הטווח של שירות מילואים מורחב בשנים הפוריות ביותר של המשרתים. כחוקרים איננו יכולים לכמת את הרגשות והחששות של משרתי המילואים ומשפחותיהם. עם זאת, אנחנו יכולים לבחון את ההשפעות המדידות של שירות מילואים ממושך בתחומי חיים מרכזיים כגון השכלה גבוהה, תעסוקה והתפתחות מקצועית ולנסות לצפות לאן יוביל המשך המגמה הנוכחית את החברה הישראלית.

בהתבסס על נתונים ממגוון מקורות אנחנו מציגים מידע על מאפייניהם של משרתי המילואים ועל ההשפעה הצפויה של השירות על רווחתם הכלכלית ועל השכלתם הגבוהה. יודגש כי בשל מגבלות הנתונים הסקירה אינה מקיפה את מלוא ההיבטים של סוגיה זו; עם זאת, יש בה די כדי להעשיר את הדיון הציבורי בנושא, ולסייע לקובעי מדיניות לזהות תחומים שבהם אוכלוסיית המילואימניקים עלולה להימצא בעמדת נחיתות יחסית בשנים הקרובות.

על מנת להנגיש את התכנים לקורא, כל פרק מוצג כיחידה קצרה, עצמאית וממוקדת. החלקים הטכניים, שעיקרם לוחות המתארים את המגמות ברמה המקומית ב-1,025 יישובים בהשוואה למגמות הארציות, מופיעים **בנספחים מקוונים**.

לרוב משרתי המילואים שהם הורים לילדים – פחות מ-4 ילדים

התפלגות משרתי המילואים לפי מספר הילדים,
אוקטובר 2023–ספטמבר 2024

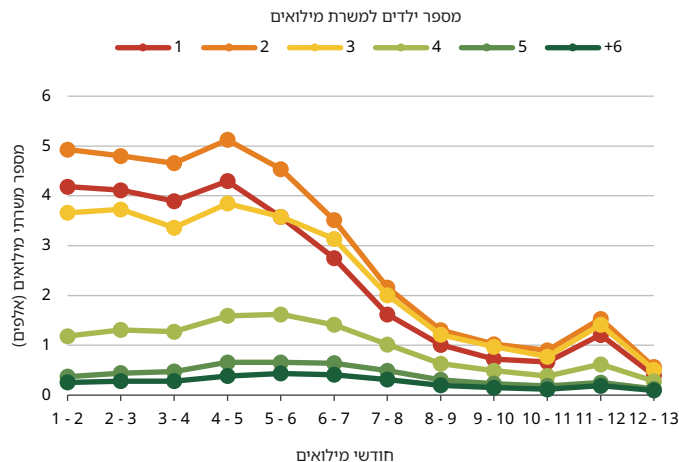

רקע: מלחמת 7 באוקטובר הביאה לגיוס מילואים נרחב ולשירות ממושך של מאות אלפי משרתים, כ-110,000 מהם הורים לילדים. ככלל, שירות ממושך מטיל נטל כבד על המשרתים ועל משפחותיהם, קל וחומר על כאלה שהם הורים לילדים, ובפרט ילדים צעירים.

בתרשים: התרשים מציג את התפלגות משרתי המילואים שלהם לפחות ילד אחד לפי מספר הילדים, מאוקטובר 2023 עד ספטמבר 2024. בקרב המשרתים שהם הורים לילדים, לרובם (כ-90,000 מתוך כ-110,000) שלושה ילדים ומטה, ומספר הילדים השכיח ביותר הוא שניים.

עד שישה חודשי מילואים, התפלגות חודשי השירות של ההורים לפי מספר הילדים הייתה אחידה למדי

התפלגות משרתי המילואים לפי מספר חודשי השירות, אוקטובר 2023-ספטמבר 2024

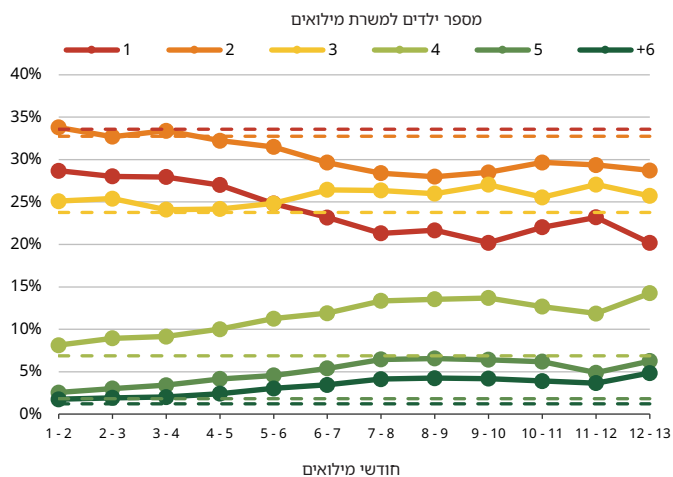

בתרשים: התרשים מציג את האוכלוסייה שהוצגה בעמוד הקודם לפי מספר חדשי השירות בין אוקטובר 2023 וספטמבר 2024. אין בידינו נתונים לגבי אנשים ששירתו פחות מחודש בתקופה זו.

בכל הקבוצות מספר המשרתים עד שישה חודשים קבוע יחסית, כאשר בכל משך שירות בין חודש לשישה חודשים מספר המשרתים עם ילדים נע בין 14,000 ל-16,000. מעל שישה חודשים מספרם הולך ויורד בכל הקבוצות, עם קפיצה חריגה סביב משך שירות של כ-12 חודשים.

משרתי מילואים בעלי משפחות גדולות מיוצגים בעודף

**התפלגות מספר הילדים של משרתי המילואים
לפי מספר חודשי השירות
אוקטובר 2023–ספטמבר 2024**

הערה: הקווים המקוקוונים מייצגים את אחוז הקבוצה באוכלוסייה.

מקור: אורי אוברמן, מיכאל דבאוי ושרית סילברמן, מרכז טאוב | נתונים: צה"ל; התנועה לחופש המידע; הלמ"ס, הסקר החברתי 2022

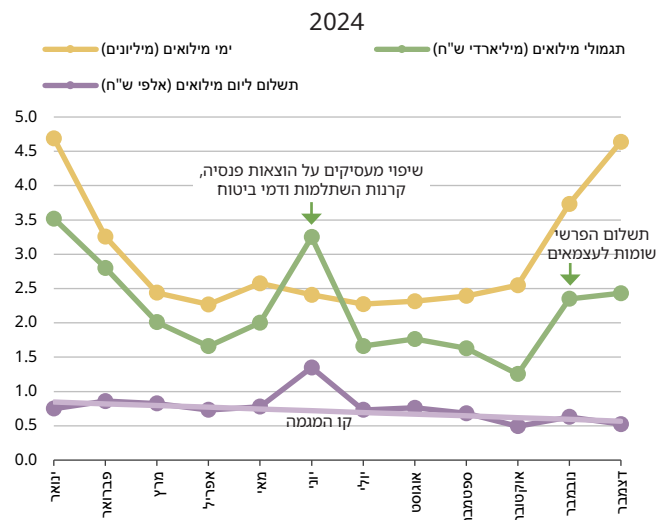
בתרשים: התרשים מציג את התפלגות מספר הילדים של משרתי המילואים לפי משך השירות, מתוך השוואה להתפלגות משקי הבית עם אותו מספר ילדים בכלל האוכלוסייה עם ילדים (ללא חרדים וערבים). ניתן לראות, למשל, כי לכ-34% מהאנשים בכלל האוכלוסייה עם ילדים יש ילד אחד, אך בקרב משרתי המילואים ששירתו בין חודש לחודשיים רק כ-28% הם הורים לילד אחד, ושיעור זה יורד ככל שמשך השירות עולה.

מעניין לראות כי ככל שעולה מספר חודשי המילואים כך עולה שיעור המשרתים עם שלושה ילדים ומעלה, וייצוגם עולה באופן ניכר על חלקם באוכלוסייה.

מעבר לתרשים: הייצוג העודף של בעלי משפחות גדולות בקרב המשרתים תקופה ארוכה עשוי להצביע על שונות בדפוסי השירות בין קבוצות שונות, כאשר אוכלוסיות מרובות ילדים (כגון דתיים לאומיים) נוטות לשרת מספר רב יותר של ימי מילואים.

התשלום הממוצע ליום מילואים ירד במהלך שנת 2024

סך ימי המילואים, תגמולי המילואים ותשלום ליום מילואים, ממוצע חודשי

רקע: מאז פרוץ מלחמת 7 באוקטובר התרחב שירות המילואים באופן משמעותי, ועקב כך גדלו תשלומי הביטוח הלאומי למשרתי המילואים.

בתרשים: הקו הצהוב מייצג את סך ימי המילואים (במיליונים) בכל חודש, הקו הירוק הוא סך תגמולי המילואים המשולמים על ידי הביטוח הלאומי (במיליארדי שקלים), והקו הסגול הוא היחס ביניהם – התשלום הממוצע ליום מילואים (באלפי שקלים).

בחודשים יוני ונובמבר נרשמו קפיצות חריגות בתגמולים בשל שיפוי למעסיקים (יוני) ותשלום הפרשים לעצמאים (נובמבר).

ברבעון הראשון והרביעי של השנה נרשמו שיאים בהיקפי הגיוס, אולם סך התגמולים ברבעון הרביעי היה נמוך במידה ניכרת בהשוואה לרבעון הראשון. קו המגמה של התשלום ליום מילואים (למעט החריגה של יוני) מצביע על ירידה מתמשכת של כ-30% לאורך השנה.

מעבר לתרשים: הירידה בתשלום הממוצע ליום מילואים עשויה להצביע על שינוי בהרכב המשרתים במהלך השנה, וספציפית, על התמעטות המשרתים בעלי הכנסה גבוהה.

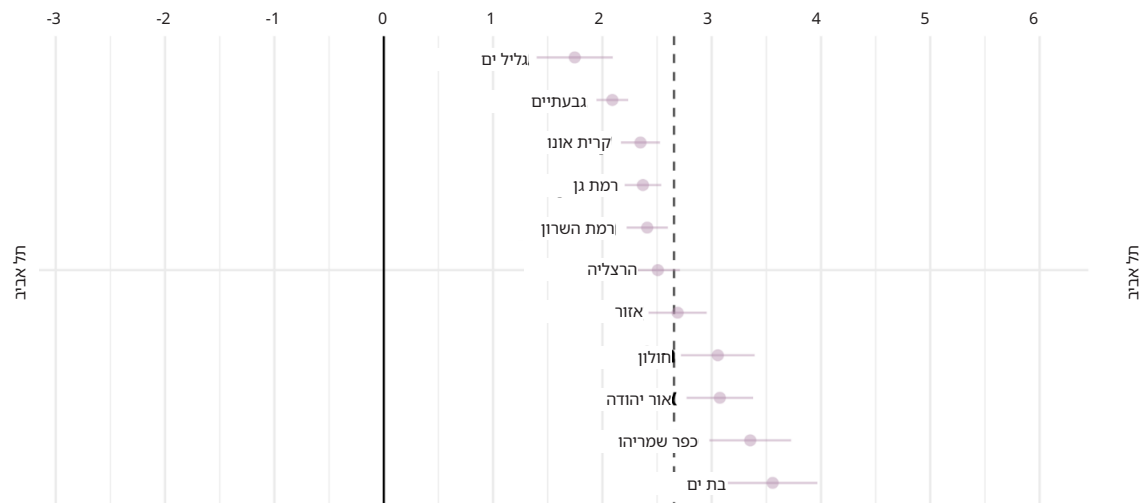
בחינת הקשר בין היקף הגיוס הארצי להיקף הגיוס ביישובים שונים

לתמונת המלחמה הכללית. מקדם חיובי אך קטן מ-1 מצביע על רגישות נמוכה לגיוס הכללי, ומקדם אפסי או שלילי מעיד על דפוס גיוס עצמאי. הניתוח אינו כולל אומדנים עבור יישובים ערביים וחרדיים ועבור יישובים שבהם יש חודש עם פחות מיום מילואים אחד לאוכלוסייה הרלוונטית. תוצאות הרגרסיה מוצגות בנספח א.

בתרשים: התרשים מציג את הקשר בין שיעור הגיוס הארצי לשיעור הגיוס ביישובים במחוז תל אביב. היישובים מסודרים בתרשים לפי עוצמת הקשר. הנקודה בכל יישוב מייצגת את המקדם שנאמד עבור היישוב, והקו האופקי משני צידי הנקודה מייצג את שגיאת התקן של מקדם זה על פני 12 חודשים. הקו המקווקו האנכי מציין את ממוצע המחוז. כפי שניתן לראות, במחוז תל אביב נמדדה רגישות חיובית וגבוהה (מעל 1), המעידה על תגובה חזקה לשינויים בתמונת המלחמה הכללית.

רקע: כפי שראינו בעמוד הקודם, היקף גיוס המילואים השתנה מאוד במהלך שנת 2024, וכך היה לכל אורך המלחמה. היקף הגיוס משתנה בהתאם לצורכי המערכה – תמרונים בעזה ובצפון מגדילים את הביקוש לכוח אדם. עם זאת, ביישובים מסוימים דפוסי הגיוס עשויים להיות מושפעים לא רק מגורמים לאומיים אלא גם מגורמים מקומיים, כגון גיוס לכיתות כוננות ומשימות הגנה יישוביות. כדי לבחון עד כמה השינויים ביישוב מסוים נובעים מן הצרכים הלאומיים (ולא המקומיים) בדקנו באמצעות רגרסיה כיצד מספר ימי המילואים החודשי ביישוב מסוים יחסית לגודל האוכלוסייה הרלוונטית באותו יישוב (בני 20–45) מושפע מהיקף הגיוס היחסי בכלל המדינה. אם המקדם שמתקבל מהרגרסיה עבור היישוב גדול מ-1 – כלומר, השינוי בשיעור המגויסים ביישוב גדול מהשינוי בשיעור הגיוס הארצי – פירוש הדבר שקיימת רגישות גבוהה

הקשר בין שיעור הגיוס הארצי לשיעור הגיוס המקומי מחוז תל אביב 2024

יישובי הצפון ויהודה ושומרון מתאפיינים בדפוסי גיוס עצמאיים

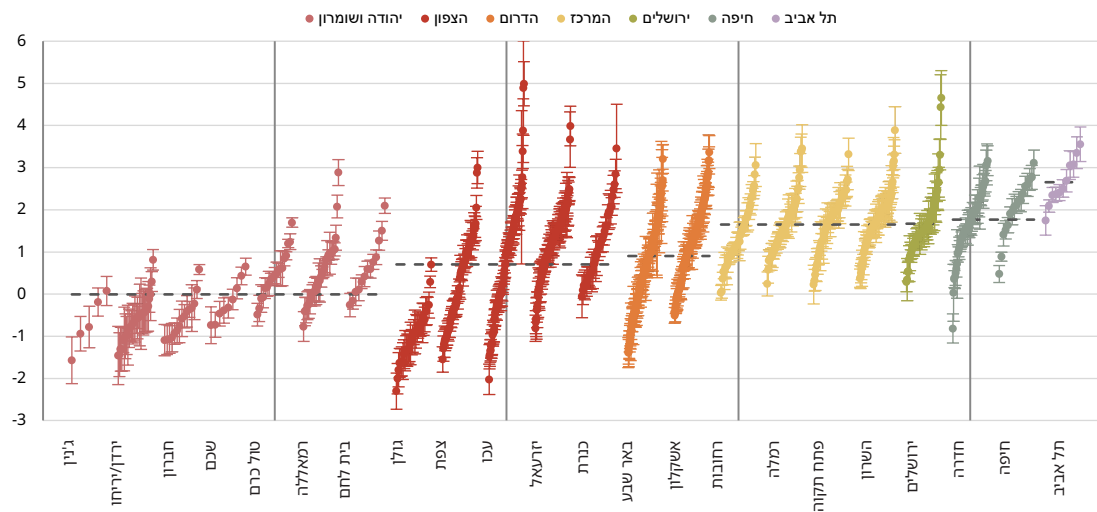
בנפות גולן, צפת ועכו – נמדדה רגישות שלילית. לעומת זאת, במחוזות תל אביב, חיפה, ירושלים והמרכז נמדדה רגישות גבוהה מ-1, המעידה על תגובה חזקה לשינויים בתמונה הארצית. במחוז הדרום התקבל מקדם חיובי קרוב ל-1.

מעבר לתרשים: ייתכן שדפוסי הגיוס העצמאיים ביישובי הספר – הן ביהודה ושומרון והן בגולן – משקפים מציאות מורכבת יותר שמחייבת גיוס לכיתות כוננות והשתתפות במשימות הגנה יישוביות.

בתרשים: בהמשך לתרשים שהוצג בעמוד הקודם, תרשים זה מציג את התפלגות מקדמי הרגישות בכלל היישובים, לפי מחוזות ונפות. הקו המקווקו האופקי בכל מחוז מציין את הממוצע במחוז. באזור יהודה ושומרון הממוצע קרוב לאפס – ערך המעיד כי בממוצע שיעור הגיוס ביישובים אלו אינו מושפע מהשינויים בהיקף הגיוס הארצי. בנפות ג'נין ובקעת הירדן המקדם אפילו שלילי, כך שהמשרתים ביישובים אלו פועלים ללא קשר לתמונת המערכה הכללית. גם ביישובי גבול הצפון –

אומדן ימי מילואים למאה נפש

לפי מחוז, 2024

הערה: לא כולל יישובים עם אוכלוסייה משמעותית של חרדים או ערבים.

מקור: אורי אוברמן, מיכאל דבאוי ושרית סילברמן, מרכז טאוב | נתונים: צה"ל; התנועה לחופש המידע; רשות האוכלוסין וההגירה

הפגיעה הצפויה בשכר גדולה יותר ככל שהשירות מתארך

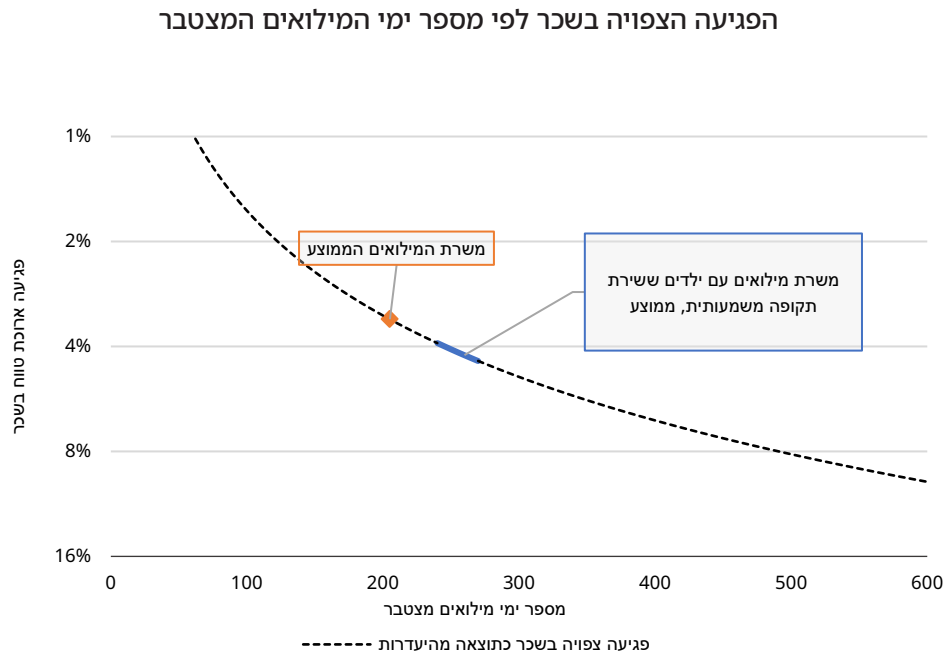
מעבר לתרשים: כאמור, מספרים אלו חושבו על בסיס אומדנים שמרניים מהספרות. אילו היינו מתבססים על ממוצע האומדנים במחקרים שבחנו הייתה ההשפעה על השכר לאורך זמן בשתי הקבוצות גבוהה בהרבה, סביב 19%-21% (ראו נספח ב).

דרגות הסיכון לפגיעה בשכר ובתעסוקה בטווח הארוך משתנות בהתאם למספר המצטבר של ימי מילואים. אלפים רבים של אנשי מילואים נעדרו ממקום עבודתם כשנה או יותר במצטבר – הפסד עצום מבחינת צבירת ניסיון מקצועי ואפשרויות קידום העלול לפגוע בשכר בטווח הארוך בשיעור של 7% ואף יותר.

חשוב לציין שמעבר למשרתי המילואים עצמם, לסוגיית הפגיעה ארוכת הטווח בשכרם ובתעסוקתם עשויות להיות השלכות מרחיקות לכת גם בהיבט הלאומי, שכן היעדרות של קבוצה גדולה כל כך משוק העבודה לאורך זמן ושיבוש תהליך רכישת ההשכלה שלה עלולים לפגוע במנוע הצמיחה המרכזי של המשק – ההון האנושי.

רקע: מחקרים רבים מצביעים על כך שהיעדרות ממושכת ממקום העבודה (או משוק העבודה) עלולה לגרור פגיעה ארוכת טווח בשכר העובדים, ושהיקף הפגיעה גדל ביחס ישר למשך היעדרות. ההסברים העיקריים קשורים בפגיעה בצבירת ניסיון מקצועי ובאפשרויות הקידום. סבבי המילואים החוזרים הביאו לגל חסר תקדים של עובדים שצברו מאות ימי היעדרות ממקום עבודתם, דבר שעלול לפגוע בשכרם לאורך זמן. להלן אנחנו מציגים אומדן לפגיעה בשכר בהתבסס על ממצאים מהספרות הכלכלית ועל נתוני ימי המילואים שבידינו (להרחבה ראו נספח ב). חשוב להדגיש כי לנוכח ייחודיותן של נסיבות היעדרות במלחמה זו, ההשפעה עשויה להיות שונה מזו שמתועדת בספרות, ולכן בחרנו להציג את האומדן השמרני ביותר מתוך המחקרים הרלוונטיים.

בתרשים: הפגיעה ארוכת הטווח בשכרו של משרת מילואים חושבה לפי מספר ימי המילואים המצטבר ששירת. על פי האומדן השמרני, משרת המילואים הממוצע, ששירת 233 ימים, צפוי לפגיעה של כ-4.7% לפחות בשכרו בטווח הארוך. אם נתמקד באבות לילדים ששירתו תקופה משמעותית (290–320 יום) – אוכלוסייה המונה יותר מ-100,000 איש – הפגיעה הצפויה בשכר תהיה לפחות 5.8%-6.4%.

הפגיעה בתעסוקה של בנות ובני הזוג של אנשי ונשות המילואים צפויה להימשך

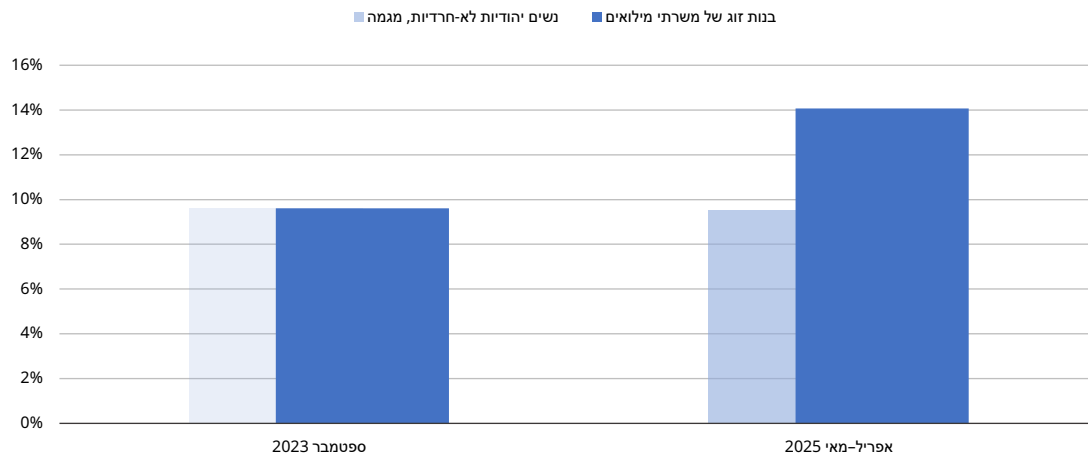
מעבר לתרשים: פגיעה בתעסוקה ובשכר, גם אם היא נקודתית, נוטה לגרור נזק בהמשך הקריירה, ולכן סביר להניח שאוכלוסיית בנות ובני הזוג של אנשי המילואים תחווה פגיעה בקריירה גם בטווח הארוך. לפיכך משקי הבית של המשרתים יחוו פגיעה כפולה בפרנסתם לאורך זמן. כמו כן, ברבים ממשקי הבית חיים פרטים הסובלים מפגיעות נפשיות שמקורן במלחמה, שעלולות להרע עוד יותר את עתידם התעסוקתי.*

רקע: התעסוקה של בנות ובני הזוג של אנשי ונשות המילואים נפגעה כבר בזמן המלחמה, אך הפגיעה צפויה להימשך גם בטווח הארוך. על פי סקר משפחות משרתי המילואים של הלמ"ס, 30% מבנות הזוג השכירות חוו פגיעה בשכרן ו-3% פוטרו מעבודתן, ו-73% מהעצמאיות דיווחו על פגיעה בעסק עקב שירות המילואים של בן או בת הזוג (הלמ"ס 2025). נוסף על כך, שיעור אי-התעסוקה המדווח של אוכלוסייה זו גדול בהרבה משיעור אי-התעסוקה המדווח שלה לפני המלחמה.

בתרשים: שיעור אי-התעסוקה בקרב נשים יהודיות לא-חרדיות בגילי העבודה שבני זוגן לא שירתו במילואים לא השתנה מתחילת המלחמה עד אמצע 2025. לעומת זאת, שיעור אי-התעסוקה של בנות הזוג של משרתי מילואים זינק בתקופה זו ב-40%.

* למחקרים המצביעים על השפעה שלילית ארוכת טווח של פגיעות נפשיות בעקבות מלחמה על התעסוקה והשכר ראו לדוגמה Loughran & Heaton, 2013; Savoca & Rosenheck, 2000; Smith et al., 2005.

שיעור אי-התעסוקה של בנות ובני זוג של משרתי מילואים אפריל-מאי 2025 לעומת ספטמבר 2023

הערה: העמודות הבהירות מייצגות את מגמת נשים יהודיות לא-חרדיות בנות 25-64 בכלל המשק.

מקור: אורי אוברמן, מיכאל דבאוי ושרית סילברמן, מרכז טאוב | נתונים: הלמ"ס

נסיה מהשכלה גבוהה או דחיה בלבד?

צניחה חדה בשיעורי ההשתתפות. בקרב הנשים הצעירות (22-24) והגברים הבוגרים יותר (25-29) השיעורים אף ירדו אל מתחת לרמת הבסיס של שנת 2018/19. זוהי נקודת השפל הנמוכה ביותר בכל התקופה הנבדקת.

מעבר לתרשים: המגמה המוצגת משקפת תופעה רחבה של "נסיה אקדמית" בקבוצת האוכלוסייה הנושאת בעיקר הנטל (יהודים ואחרים), הכוללת הן נשירה מהלימודים והן צמצום בשיעורי הרישום של סטודנטים חדשים. נסיה זו מתרכזת בגילי השיא של לימודים באקדמיה בכל מגדר, שהם התקופה הקריטית ביותר לעיצוב המסלול האקדמי והמקצועי. לכן לשירות מילואים ממושך בשלב זה בחיים זה עלולות להיות השלכות שליליות על עתידם של צעירים אלו. למרות חבילות התמיכה הנרחבות, הנתונים מתיישרים עם ההערכה כי היעדרויות ממושכות ומצטברות בשנות העשרים לחיים פוגעות ביכולת לשמר רציפות לימודית לאורך זמן. בהיבט הלאומי, הנסיה האקדמית עשויה לגרום לשיבושי עומק בהון האנושי העתידי של ישראל ולעיכוב בכניסת כוח אדם מיומן לשוק העבודה.

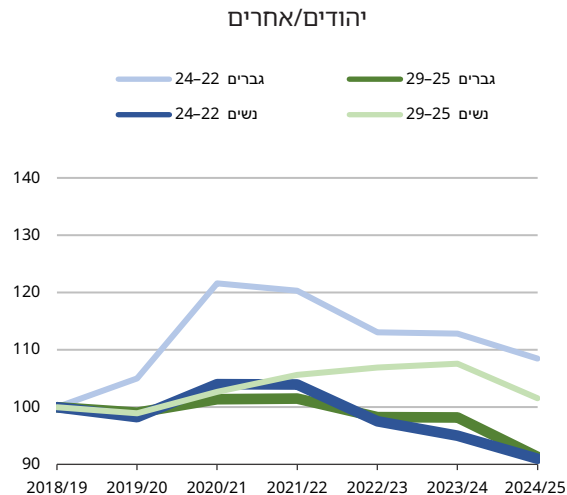
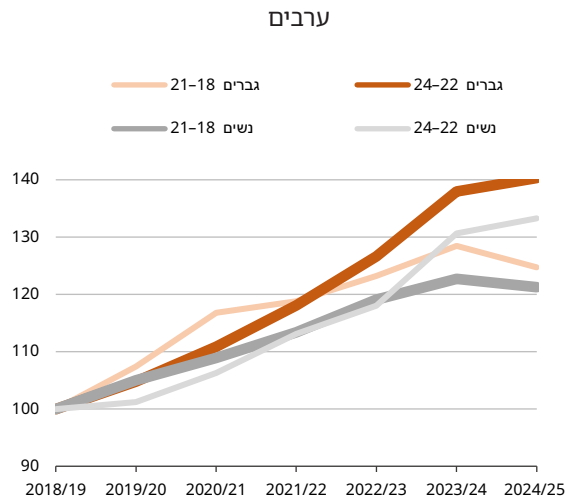
רקע: לפי נתוני המועצה להשכלה גבוהה, כ-70,000 סטודנטים שירתו במילואים במהלך שנת הלימודים תשפ"ה. למרות מתווה ההתאמות והסיוע התקציבי, היעדרויות ארוכות מגבירות את הסיכון לנשירה מהלימודים או לדחיית הרישום ללימודים בקרב סטודנטים פוטנציאליים.

נתוני הלמ"ס על שיעור הסטודנטים לתואר ראשון במוסדות להשכלה גבוהה לפי קבוצות גיל וקבוצות אוכלוסייה מראים כי בקרב יהודים ואחרים רוב הסטודנטים מתרכזים בטווח הגילים 22-29, אך נקודת השיא משתנה לפי מגדר: אצל נשים השיא הוא בגילי 22-24 (כ-28%), ואילו אצל גברים הוא בגילי 25-29 (כ-15%). לעומת זאת, במגזר הערבי שיא ההשתתפות בלימודים אקדמיים בקרב שני המינים הוא בגילי צעירים יותר - 18-24, עובדה המדגישה את השוני בנקודת הזינוק האקדמית בין המגזרים.

בתרשים: בקרב המגזר הערבי, נרשמה עלייה מתמדת בשיעורי ההשתתפות לאורך כל התקופה הנבדקת (2018/19-2024/25). לעומת זאת, בקרב יהודים ואחרים הייתה עלייה בשיעורי ההשתתפות בתקופת הקורונה (2020/21) וירידה מתונה לאחר מכן, ובשנת 2024/25 נרשמה

שיעור הסטודנטים לתואר ראשון לפי מגזר, מגדר וקבוצות גיל נבחרות

100 = 2018/19

ילדים שאחד מהוריהם שירת במילואים חוו נסיגה רגשית והתנהגותית חמורה יותר – בעיקר במשפחות מעוטות הכנסה

שהוריהם לא גויסו. ככל שעולים במדרג ההכנסה הפער בין ילדי המגויסים לילדיהם של מי שלא גויסו מצטמצם, ואצל המשפחות בעלות ההכנסה הגבוהה ביותר הוא כמעט נעלם ואף מתהפך.

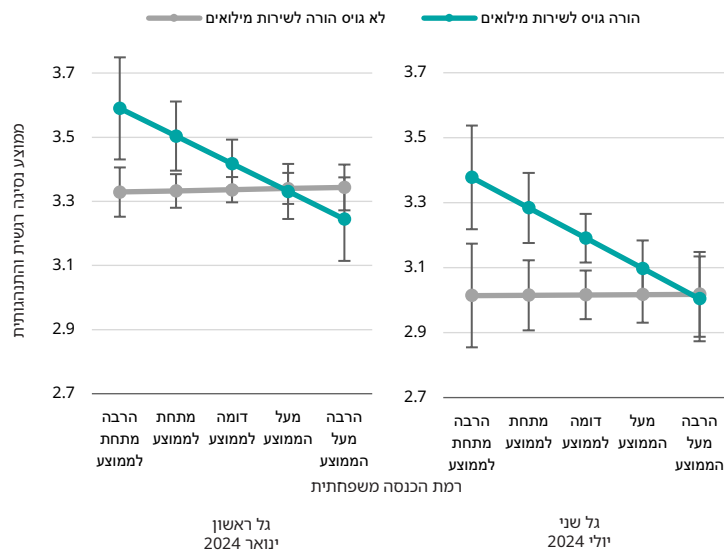
בין ינואר ליולי 2024 חלה ירידה ברמת הנסיגה הרגשית בכל קבוצות ההכנסה – אך ירידה זו הייתה בולטת יותר בקרב ילדים שהוריהם לא שירתו במילואים, כך שהפער בין שתי הקבוצות הלך וגדל.

מעבר לתרשים: הממצאים מלמדים כי למשאבים כלכליים יש לעיתים אפקט מגן: משפחות בעלות הכנסה גבוהה מצליחות למתן את ההשפעה השלילית של היעדרות ההורה על רווחת הילד, ואילו משפחות שהכנסתן נמוכה חשופות ביתר שאת להשפעה שלילית זו, גם לאורך זמן, והדבר עלול להחמיר את מצבם הרגשי וההתנהגותי של הילדים.

רקע: ההשפעה של היעדרות הורה על רווחתם של ילדים בגיל הרך מושפעת במידה רבה מן המשאבים העומדים לרשות המשפחה. משפחות בעלות הכנסה גבוהה יכולות לממן עזרה חלופית, תמיכה רגשית מקצועית ופעילויות שמחזקות את השגרה של הילד בזמן היעדרות ההורה – יכולת שלמשפחות מעוטות הכנסה אין בהכרח. בהתאם לכך אפשר לצפות להבדלים בהשפעה של שירות מילואים ממושך על ילדים בגיל הרך בהתאם לרמת הכנסה של המשפחה.

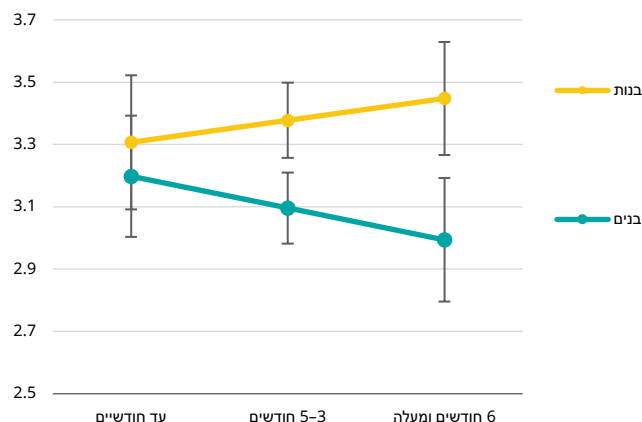
בתרשים: התרשים מציג את הקשר בין מידת הנסיגה הרגשית וההתנהגותית של ילדים ובין רמת ההכנסה המשפחתית בקרב ילדים שהוריהם שירתו במילואים ובקרב ילדים שהוריהם לא שירתו. נראה כי אצל ילדים ממשפחות מעוטות הכנסה שהוריהם גויסו לשירות מילואים הנסיגה הרגשית משמעותית יותר מאשר אצל ילדים ממשפחות דומות

ממוצע נסיגה רגשית והתנהגותית בקרב ילדים בגיל הרך, לפי המצב הכלכלי של משק הבית ושירות מילואים של אחד מהוריהם ינואר 2024 ויולי 2024

בנות חוות נסיגה רגשית והתנהגותית רבה יותר מבנים בעקבות היעדרות ממושכת של הורה בשל שירות מילואים

ממוצע נסיגה רגשית והתנהגותית בקרב ילדים בגיל הרך, לפי משך שירות המילואים של אחד ההורים ומגדר הילד/ה
יולי 2024

רקע: מחקרים בתחום הפסיכולוגיה ההתפתחותית מצביעים על כך שבנות ובנים עשויים להגיב באופן שונה למצבי לחץ ולהיעדרות הורית. שאלת ההבדלים המגדריים בתגובתם של ילדים לשירות מילואים ממושך של הורה טרם נחקרה בהרחבה, ויש בה עניין הן מבחינה מחקרית והן מבחינת תכנון מענים מותאמים לאוכלוסיות שונות.

בתרשים: התרשים מתאר את ממוצע הנסיגה הרגשית וההתנהגותית של ילדים לפי משך שירות המילואים של ההורה ובחלוקה לבנים ובנות. לאחר פיקוח גיל הילד/ה, השכלת ההורים, הכנסת המשפחה, המצב המשפחתי וגודל המשפחה נמצא כי ההבדלים בתוך קבוצות המגדר – כלומר בנות לעומת עצמן או בנים לעומת עצמם – אינם מובהקים סטטיסטית. עם זאת, בהשוואה בין בנים לבנות עולה כי בקרב ילדים להורים ששירתו מילואים ממושך, בנות חוו בממוצע קשיים רגשיים והתנהגותיים רבים יותר מבנים.

מעבר לתרשים: ממצא זה עשוי להעיד על רגישות מוגברת של בנות להיעדרות ממושכת של הורה עקב שירות מילואים, ומדגיש את הצורך בתמיכה רגשית מותאמת עבורן במצבים כאלה.

מקורות

אלמגור, ת' (2025, 21 בינואר). סבב חמישי בפתח | הנתונים שחושפים את עול המילואים: "רוצים שיבינו את הקושי שלנו". N12.
 הלמ"ס (2025, 7 בספטמבר). השפעת שירות המילואים במלחמת 'חרבות ברזל' על המשרתים/ות ועל בני/בנות זוגם/ן מבחינת תעסוקה, לימודים
 ומצב כלכלי ממצאים מתוך סקר משפחות משרתי מילואים, 2025. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
 שי, ד' (עורכת) (2025). הגיל הרך בישראל בצל המלחמה: ממצאים מסקר אורך, 2025–2024. מרכז טאוב לחקר המדיניות החברתית בישראל.

- Albrecht, J. W., Edin, P. A., Sundström, M., & Vroman, S. B. (1999). Career interruptions and subsequent earnings: A reexamination using Swedish data. *Journal of Human Resources*, 34(2), 294–311.
- Andersen, S. H. (2010). The cost of sickness: On the effect of the duration of sick leave on post-sick leave earnings. *Social Science & Medicine*, 70(10), 1581–1589.
- Gerst, B., & Grund, C. (2019). Career interruptions and current remuneration: The role of interruption type, compensation component, and gender. *International Journal of Manpower*, 40(5), 850–878.
- Hansen, J. (2000). The effect of work absence on wages and wage gaps in Sweden. *Journal of Population Economics*, 13(1), 45–55.
- Loughran, D. S., & Heaton, P. (2013). Post-traumatic stress disorder and the earnings of military reservists. *Rand Health Quarterly*, 3(3), 3.
- Markussen, S. (2009). *The effects of sick-leaves on earnings* (Memorandum No. 20/2009). University of Oslo, Department of Economics.
- Paloyo, A. R. (2014). The impact of military service on future labor-market outcomes. In Renaud Bellais (Ed.), *The Evolving Boundaries of Defence: An Assessment of Recent Shifts in Defence Activities* (Vol. 23, pp. 157–176). Emerald Group Publishing.
- Savoca, E., & Rosenheck, R. (2000). The civilian labor market experiences of Vietnam-era veterans: The influence of psychiatric disorders. *The Journal of Mental Health Policy and Economics*, 3(4), 199–207.
- Shiro, A. G., & Butcher, K. F. (2022). *The long-term economic scars of job displacements*. Brookings Institute.
- Smith, M. W., Schnurr, P. P., & Rosenheck, R. A. (2005). Employment outcomes and PTSD symptom severity. *Mental Health Services Research*, 7(2), 89–101.

דירקטוריון

יושבת ראש: אל"מ (במיל') מירי איזין

ג'ון דויטון (סגן יו"ר בתחום התקציבים), מייקל פ' לוסטיג (סגן יו"ר בתחום תכנון ופיתוח משאבים), דניס קרלטון (סגן יו"ר בתחום ממשל תאגידי ומינהלה), הלן אבלס, ג'ים אנג'ל, פני בלומנשטיין, ג'וזף גיטלר, אלן גיל, ענת גפני, אלן מ' הלר, אריאל זואנג, עדי יופה, מייקל סאקסון, אנני סנדלר, מרתה פרידמן, דייוויד קולמן

אספה כללית

יושב ראש: ג'ים אנג'ל

הלן אבלס, מירי איזין, פני בלומנשטיין, אמיר הלוי, אלן מ' הלר, אריאל זואנג, סטיבן טאוב, סטיבן ליברמן, מייקל סאקסון, מארק סיססקי, צבי פיין, סטנלי רבין

מועצה בין-לאומית מייעצת

דייוויד אוטור (MIT), סטיוארט אייזנשטט (קובינגטון וברלינג), האן אנצינגר (אוניברסיטת ארסמוס), הנרי ג'יי ארון (ברוקינגס), מרי י' בלכר (פורו פאייס), אדוארד גלייזר (אוניברסיטת הרוורד), אדם גמרא (קרן ויליאם ט' גרנט), פיטר ס' הלר (ויליאמס קולג'), אריק הניושק (אוניברסיטת סטנפורד), ג'יימס ג'יי הקמן (אוניברסיטת שיקגו), ברטון א' וייסברוד (אוניברסיטת נורת'וסטרן), רוברט לייטן (ברוקינגס), אהרן צ'חנובר (הטכניון)

סגל המרכז

נשיא: אבי וייס | מנכ"ל: ניר קידר | סמנכ"לית שותפויות אסטרטגיות: מיכל בן דב | מנהלת כספים, הון אנושי ושיווק: מירה גולן |

מנהל המחקר וראש תחום הדמוגרפיה: אלכס וינרב

אריאל אברהם (מ"מ רכזת שותפויות אסטרטגיות), אורי אוברמן (עוזר מחקר), חדוה אלמכיאס (מנהלת תחום כספים, תפעול ודיגיטל), גיל אפשטיין (חוקר ראשי וראש תוכנית מדיניות שוק העבודה), רחל ארזי (חוקרת אורחת), חיים בלייך (חוקר), כרמל בלנק (חוקרת בכירה), נחום בלס (חוקר ראשי וראש תוכנית מדיניות החינוך), שביט בן-פורת (חוקרת), בנימין בנטל (חוקר ראשי וראש תוכנית מדיניות הכלכלה), דודו ברזני (אחראי תחזוקה), אופיר גונן (עוזרת מחקר ורכזת תחום דאטה), ג'וני גל (חוקר ראשי וראש תוכנית מדיניות הרווחה), מיכאל דבאוי (חוקר), נדב דוידוביץ' (חוקר ראשי וראש תוכנית מדיניות הבריאות), דני ויינשטיין (רכזת שותפויות אסטרטגיות), דנה וקנין גנאל (חוקרת), עדי טרביה (עוזר מחקר), יעל יבין (חוקרת), נתן לב (חוקר אורח), חן משיח (דוברת), שרית סילברמן (חוקרת בכירה), יעל עובדיה (עוזרת מחקר), דינה פרידמן (סגנית מנהלת שותפויות אסטרטגיות), שיר קולר (חוקרת), איילת קמאי (מנהלת הפרסומים), נגה רוזין (רכזת פרויקטים, תפעול, הון אנושי ושיווק), אלה רוזנקוביץ' (רכזת קשרי ממשל ומעקב אימפקט), לביב שאמי (חוקר בכיר), יוסי שבט (חוקר ראשי וראש יוזמת מרכז טאוב לחקר ההתפתחות ואי השוויון בגיל הרך), מאיה שדה (חוקרת בכירה וראשת היוזמה למחקר ומדיניות סביבה ובריאות), דנה שי (חוקרת), קיריל שרברמן (חוקר), לורה שרייבר (רכזת פרסומים בכירה)

מנהלים לשעבר: ישראל כ"ץ ז"ל, יעקב קופ ז"ל, דן בן-דוד, סוזי פת בבבנישת

חברי תוכניות המדיניות

בריאות

נדב דוידוביץ' (יו"ר), אורי אבירם, אלכסנדר (אליק) אבירם, דורית אדלר, מאיר אורן, אשר אלחיאני, מירי אנדבלד, ליאון אפשטיין, ענת ארבל-שמיר, אורנה בלונדהיים, רן בליצר, רועי בן משה, גבי בן נון, שי בריל, יצחק ברלוביץ, עדי ברנדר, שלמה ברנון, בשארה בשארת, נחלה בשרה, יגאל גינת, רוני גמזו, איתמר גרוטו, דן גרינברג, טל דובב, קרן דופלט, יונתן הלוי, ערן הלפרן, מייקל הרטל, לאה ופנר, דן זלצר, סלמאן זרקא, מוחמד חטיב, דוד חניניץ, איתן חי-עם, אביעד טור-סיני, אורית יעקבסון, אבי ישראלי, שירה כסלו, מאיה לוונטר-רוברטס, ברוך לוי, שלמה מור-יוסף, יעקב מנצ'ל, עדי ניב-יגודה, ורדה סוסקולני, חיים סילבר, ברוך עובדיה, שני פאלוך שמעון, ערן פוליצר, גלית קאופמן, רחל קיי, אביגדור קפלן, סיגל רגב-רוזנברג, ברוך רוזן, יוחנן שטסמן, עמיר שמואלי, יהודית שמיאן

דמוגרפיה

אלכס וינוב (יו"ר), אברהם אבנשטיין, ברברה אוקון, יונתן אנסון, צבי אייזנבר, קארין אמית, אליהו בן-משה, אנסטסיה גורודזייסי, סרג'יו דלה-פרגולה, אחמד חליחל, יונה סכלקנס, עמיד סעאבנה, ארי פלטיאל, דב פרידלנדר, עוזי רבהון, ליאת רו

חינוך

נחום בלס (יו"ר), אלי איזנברג, כרמל בלנק, רמי בנבנישתי, שלמה בק, יגאל דוכן, יובל וורגן, נעם זוסמן, צבי ינאי, שלומי כהן, אריאל לוי, אורית לוי, זמירה מברך, דוד מעגן, פאדיה נאסר אבו אלהיג'א, יעל נבון, ריטה סבר, רמי סולימני, שלומית עמיחי, יריב פניגר, יצחק פרידמן, מאיר קראוס, יואל רפ, יוסי שביט, עדנה שמעוני, יולי תמיר, ערן תמיר

כלכלה

בנימין בנטל (יו"ר), ירום אריאב, דוד ברוזט, גלעד ברנד, עדי ברנדר, ראובן גרונאו, בן-ציון זילברפרב, ג'ק חביב, שלמה יצחקי, דורון כהן, משה מנדלבאום, מישל סטרבצ'נסקי, שמואל סלבין, אביה ספיבק, דן פלד, נעמי פלדמן, חיים שני, אסף שריד, איתן ששינסקי

רווחה

ג'וני גל (יו"ר), מיכל אלמוג-בר, נא אסעיד, אלן בורובסקי, אורלי בנימין, אבישי בניש, דניאל גוטליב, ישראל דורון, רוני הולר, ענת הרבסט-דבי, עידית וייס-גל, עמוס זהבי, אביעד טור-סיני, אורי ינאי, ניסים כהן, חנה כץ, ליהיא להט, דוד לוי-פאור, אבראהים מחאג'נה, מיקי מלול, רונן מנדלקרן, רוני סטריאר, ברוך עובדיה, צבי פיין, נדב פרץ-וייסודובסקי, יקותיאל צבע, מיכל קורא, ניצה (קלינר) קסיר, מיכל קרומר-נבו, תהילה רפאלי, טליה מיטל שוורץ-טיירי, שמוליק שיינטוך, סיגל שלח, עדנה שמעוני, יוסי תמיר, נועם תרשיש

שוק העבודה

גיל אפשטיין (יו"ר), עיגב אהרונ יונס, חגי אטקס, דניאל גוטליב, רני דודאי, אביעד טור-סיני, יעקב לופו, גיא מונדלק, מיקי מלול, דליה נרקיס, עופר סטי, אריה סיון, משה סמיונוב, מרק פלדמן, ניצה (קלינר) קסיר, טלי רגב, דמיטרי רומנוב, סיגל שלח, יוסי תמיר

